



T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

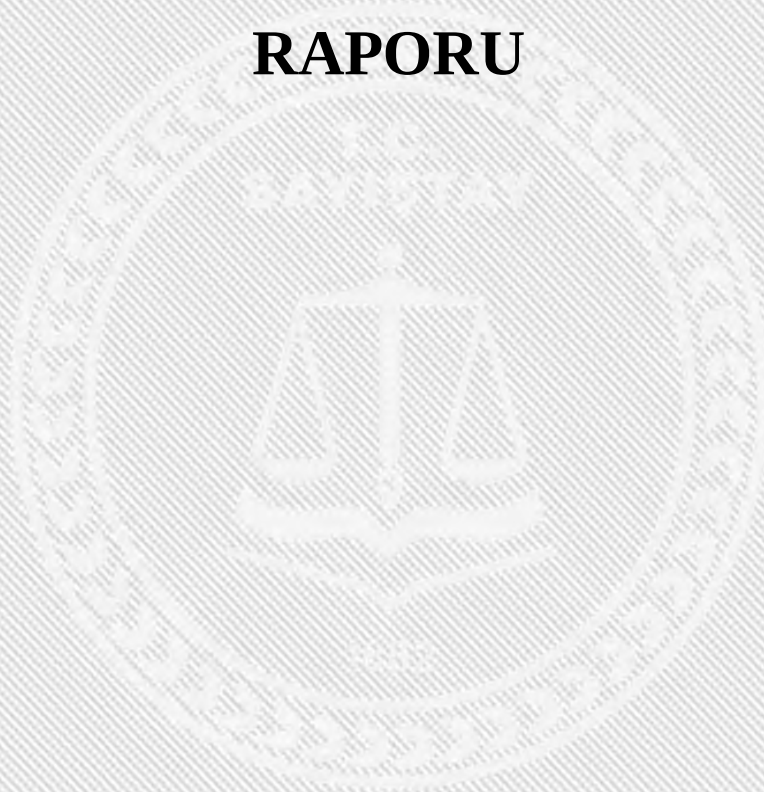


Eylül 2020

İÇERİK

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI 2019 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	22

**ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI
2019 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**



İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7.	DENETİM BULGULARI	10
8.	EKLER.....	19

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Personel Dağılımı	4
Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları.....	5
Tablo 3: 2019 Yılı Ödenek ve Harcamalarının Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı	5

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Nihai Tüketicîye Elektrik Enerjisi Satışı Yapan Lisans Sahibi Tüzel Kişileri tarafından Tüketicîlerden Tahsil Edilen ve Bakanlığın Bankadaki Hesaplarına Yatırılması Gereken Elektrik Enerjisi Fonunun (EEF), Bazı Şirketlerce Eksik Yatırılması ya da Hiç Yatırılmaması
2. 920 Gider Taahhütleri ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması
3. 260 Haklar Hesabı ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının Kullanılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

9/7/2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan “703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” nin 8’inci maddesiyle “3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” yürürlükten kaldırılmış ve 10/7/2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan “Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 1)” nin 166-183’üncü maddeleriyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının teşkilatı düzenlenmiştir.

Görev

MADDE 166 - (1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görev ve yetkileri (ilgili mevzuatta piyasada faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara bırakılmadığı takdirde) şunlardır:

- a) Ülkenin enerji ve tabii kaynaklara olan kısa ve uzun vadeli ihtiyacını belirlemek, temini için gerekli politikaların tespitine yardımcı olmak, planlamalarını yapmak,
- b) Enerji ve tabii kaynakların ülke yararına, teknik icaplara ve ekonomik gelişmelere uygun olarak araştırılması, işletilmesi, geliştirilmesi, değerlendirilmesi, kontrolü ve korunması amacıyla genel politika esaslarının tespit ve tayinine yardımcı olmak, gerekli programları yapmak, plan ve projeleri hazırlamak veya hazırlatmak,
- c) Bu kaynakların değerlendirilmesine yönelik arama, tesis kurma, işletme ve faydalanma haklarını vermek, gerektiğinde bu hakların devir, intikal, iptal işlemlerini yapmak, ipotek, istimlak ve diğer takyit edici hakları tesis etmek, bunların sicillerini tutmak ve muhafaza etmek,
- ç) Kamu ihtiyaç, güvenlik ve yararına uygun olarak enerji ve tabii kaynaklar ile enerjinin üretim, iletim, dağıtım, tesislerinin etüt, kuruluş, işletme ve devam ettirme hizmetlerinin genel politikasını tespit için öneride bulunmak, Cumhurbaşkanının görevlendirmesi ile koordinasyonu temin etmek ve denetlemek,
- d) Yeraltı ve yerüstü enerji ve tabii kaynaklar ile ürünlerinin üretim, iletim, dağıtım ve tüketim fiyatlandırma politikasını tayin ve gerektiğinde fiyatlarını tespit etmek,
- e) Bakanlığın bağlı ve ilgili kuruluşlarının işletme ve yatırım programlarını inceleyerek tasvip etmek ve yıllık programlara göre faaliyetlerini takip etmek, değerlendirmek,

f) Bakanlığa bağlı ve Bakanlıkla ilgili kuruluşların çalışmalarını ve işlemlerini her bakımdan tetkik, tahkik ve teftişe tabi tutmak, gerekli her türlü emri vermek ve denetlemek,

g) Yenilenebilir enerji kaynaklarının değerlendirilmesi ve enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik politikaların ve stratejilerin belirlenmesine yönelik çalışmalarda bulunmak,

ğ) Bu maddede belirtilen görevleri yerine getirmek amacı ile gerekli bilgileri toplamak, değerlendirmek ve uzun vadeli politikaların tespiti ve geliştirilmesi ile ilgili hazırlık çalışmalarını yapmak,

h) Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Teşkilat

MADDE 167 – (1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı; merkez ve yurtdışı teşkilatından oluşur.

Hizmet birimleri

MADDE 168- (Değişik: RG-16/5/2019-30776-CK-37/1 md.)

(1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- a) Enerji İşleri Genel Müdürlüğü,
- b) Nükleer Enerji ve Uluslararası Projeler Genel Müdürlüğü,
- c) Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü,
- ç) Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- d) Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- e) Teftiş Kurulu Başkanlığı,
- f) Strateji Geliştirme Başkanlığı,
- g) Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı,
- ğ) (Ek: RG-17/1/2020-31011-CK-56/1 md.) Tabii Kaynaklar Dairesi Başkanlığı,
- h) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı,
- ı) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,
- i) Özel Kalem Müdürlüğü.

Diğer yandan muhtelif mevzuatla belirlenen Bakanlığa Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşlar ise şöyledir;

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Bağlı Kuruluşları:

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG)

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA)

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı İlgili Kuruluşları

Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü (EÜAŞ)

Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü (TEİAŞ)

Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü (TEDAŞ)

Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğü (BOTAŞ)

Türkiye Petrolleri A.O. Genel Müdürlüğü (TPAO)

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü (TKİ)

Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü (TTK)

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ETİ MADEN)

Türkiye Elektromekanik Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü (TEMSAN)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı İlişkili Kuruluşları

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)

Nükleer Düzenleme Kurumu (NDK)

Nadir Toprak Elementleri Enstitüsü (NATEN)

Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü (BOREN)

Bağlı Kuruluşlar, İlgili Kuruluşlar ve İlişkili Kuruluşlar Denetim Ekibimizin görev alanı dışında bulunmaktadır.

TC Anayasasının 124'üncü maddesinde "Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler." hükmü bulunmaktadır. Diğer taraftan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 166'ncı maddesinin (f) bendinde "Bakanlığa bağlı ve Bakanlıkla ilgili kuruluşların çalışmalarını ve işlemlerini her bakımdan tetkik, tahkik ve teftişe tabi tutmak, gerekli her türlü emri vermek ve denetlemek," şeklinde görev verilmiştir. Bu yetki ve görevler dahilinde Kurumun mevzuat düzenleme, uygulama ve denetleme yetkilerinin bulunduğu değerlendirilmiştir.

Bakanlığın 2018 ve 2019 yılsonları itibariyle hizmet sınıflarına göre personel sayıları aşağıda belirtilmektedir.

Tablo 1: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Personel Dağılımı

	2018											2019									
	MEMUR (4/A)	375 S.KHK SÖZLEŞMELİ BİLİŞİM PER.	4/B SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4/B İDARİ BÜRO GÖREVLİSİ	4/B İDARİ DESTEK GÖREVLİSİ	4857 S. KANUNA TABİİ İŞÇİ (4/D)	SÜREKLİ İŞÇİ (696 KHK) TAŞERON İŞÇİ	KURUM DIŞI ÇALIŞAN TOPLAM PER.SAYISINDAN DÜŞÜLMÜŞTÜR.	GEÇİCİ GÖREVLİ PERSONEL	TOPLAM PERSONEL		MEMUR (4/A)	375 S.KHK SÖZLEŞMELİ BİLİŞİM PERS.	4/B SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4/B İDARİ BÜRO GÖREVLİSİ	4/B İDARİ DESTEK GÖREVLİSİ	4857 S. KANUNA TABİİ İŞÇİ (4/D)	SÜREKLİ İŞÇİ (696 KHK) TAŞERON İŞÇİ	KURUM DIŞI ÇALIŞAN TOPLAM PER.SAYISINDAN DÜŞÜLMÜŞTÜR.	GEÇİCİ GÖREVLİ PERSONEL	TOPLAM PERSONEL
DOLU KADRO TOPLAMI	959	4	1	7	5	56	130	54	166	1274	DOLU KADRO TOPLAMI	963	5	1	8	5	47	130	62	154	1251

1.3. Mali Yapı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Bütçe türleri ve kapsamı” başlıklı 12’nci maddesi ve (I) sayılı cetvel uyarınca Genel Bütçe kapsamında yer alan bir kamu idaresidir.

2019 yılı Bütçesiyle Bakanlığa 2.863.608.000 TL başlangıç ödeneği tahsis edilmiştir. Yıl içinde eklenen 293.245.231 TL ve düşülen 242.190.231 TL ile Bakanlık 2019 yılı toplam ödeneği 2.914.663.000 TL olmuştur.

Aşağıdaki tabloda Bakanlık Merkez Teşkilatının 2019 yılı ödenek ve harcamaları ile Bakanlığın bağlı kuruluşları olan MAPEG, MTA ve TAEK ile ilişkili kuruluşu olan NDK, BOREN ve NATEN’e yapılan Hazine yardımları ve yurtiçi sermaye transferleri yer almaktadır.

Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları

KURULUŞ	BÜTÇE İŞLEMLERİ							
	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL İÇİNDE		TOPLAM ÖDENEK	BÜTÇE GİDERLERİ (HARCAMA)	HARCAMA ORANI (%) (Toplam Ödeneğe Oranla)	ÖDENEK ÜSTÜ BÜTÇE GİDERİ	KALAN ÖDENEK
		EKLENEN	DÜŞÜLEN					
BAKANLIK MERKEZ	2.044.280.000	273.146.231	148.540.231	2.168.886.000	2.153.408.239	99	0	15.477.761
BOREN	6.339.000	3.400.000	0	9.739.000	8.692.000	89	0	1.047.000
TAEK	172.595.000	16.699.000	0	189.294.000	171.096.000	90	0	18.198.000
MTA	377.469.000	0	0	377.469.000	377.469.000	100	0	0
NATEN	4.522.000	0	0	4.522.000	1.203.000	27	0	3.319.000
MAPEG	248.403.000	0	93.650.000	154.753.000	18.782.160	12	0	135.970.840
NDK	10.000.000	0	0	10.000.000	1.500.000	15	0	8.500.000
BAĞLI VE İLİŞKLİ KURULUŞLARA TRANSFERLER	819.328.000	20.099.000	93.650.000	745.777.000	578.742.160	78	0	167.034.840
GENEL TOPLAM	2.863.608.000	293.245.231	242.190.231	2.914.663.000	2.732.150.399	94	0	182.512.601

Ekonomik sınıflandırmaya göre bütçe tahsisatı ve harcama durumuna ilişkin bilgiler aşağıdaki şekildedir;

Tablo 3: 2019 Yılı Ödenek ve Harcamalarının Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı

AÇIKLAMA	KBÖ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
Personel Giderleri	85.117.000	22.088.102	13.721.102	93.484.000	93.156.248	99,6
Sosyal Güv. Kur. Dev. Prım Gid.	13.884.000	2.063.095	950.095	14.997.000	14.719.198	98,1
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.785.147.000	185.242.034	6.153.934	1.964.235.100	1.960.007.482	99,8
Cari Transferler	459.599.000	29.180.000	106.032.000	382.747.000	232.106.324	60,6
Sermaye Giderleri	54.119.000	51.272.000	28.272.000	77.119.000	70.214.147	91,0
Sermaye Transferleri	378.680.000	3.400.000	0	382.080.000	361.947.000	94,7
Borç Verme	87.062.000	0	87.061.100	900	0	0,0
TOPLAM	2.863.608.000	293.245.231	242.190.231	2.914.663.000	2.732.150.399	93,7

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bakanlık mali işlemlerini 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanunun 49’uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun’un 49 ve 80 inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar. Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Bakanlığın muhasebe hizmetleri genel bütçe kapsamında kamu idaresi olmasından dolayı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 61’inci maddesi hükmü uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Bu çerçevede Bakanlığın muhasebe iş ve işlemleri, Bakanlık Saymanlık Müdürlüğü tarafından Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sisteminde yürütülmektedir.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,

-
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
 - Teminat mektupları sayım tutanağı,
 - Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
 - İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
 - Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
 - Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
 - Faaliyet sonuçları tablosu,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablolarına verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kamu yönetiminde iç kontrol, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun iç kontrol sistemi başlıklı beşinci kısmında düzenlemiştir. Kanunun 55-67'nci maddelerinde iç kontrolün tanımı, iç kontrolün amacı, iç kontrolün yapısı ve işleyişi, mali hizmetler birimi, muhasebe hizmetleri ve muhasebe yetkilisinin nitelikleri ve atanması, iç denetim, iç denetçilerin görevleri, iç denetçinin nitelikleri ve atanması, İç Denetim Koordinasyon Kurulu ve İç Denetim Koordinasyon Kurulu'nun görevleri başlıkları altında iç kontrol sistemine ilişkin hükümler yer almıştır.

Bakanlığın 2019-2020 Yılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı 19.12.2018 tarih ve 3037 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile uygulamaya konulmuş, 10775 sayılı "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Genelgesi"nin 1'inci maddesi gereğince Ocak 2019 tarihi itibarıyla izlemeye alınmıştır. Altışar aylık dönemler halinde yapılan izlemelerin

birinci 6 aylık dönemini kapsayan gerçekleşme sonuçları, eylem planı formatında hazırlanarak Bakanlık Makamının 19.09.2019 tarih ve 1842 sayılı Onay'ı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı'na gönderilmiştir.

Kamu İç Kontrol Rehberi doğrultusunda, Bakanlıkta kurulan İç Kontrol Sisteminin değerlendirilmesine yönelik İç Kontrol Öz Değerlendirme Anketi sonuçlarının yer aldığı “İç Kontrol Sistemi 2018 yılı Değerlendirme Raporu” hazırlanmıştır. 28.08.2019 tarihinde toplanan İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunca uygun görüş verilen Rapor, 12.09.2019 tarih ve 1782 sayılı Bakanlık Makamı Onay'ı sonrası Hazine ve Maliye Bakanlığı'na gönderilmiştir.

“1 nolu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi” ile Bakanlık Teşkilatı yeniden yapılandırılmış olup, bu kapsamda görev ve iş akış şemaları da güncellenmiştir.

2019-2020 dönemi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan çalışmaları kapsamında, “İç kontrol farkındalığını artırmaya yönelik yayınlar hazırlanması” eylemi gereği “İç Kontrol Sistemi İzleme Bileşeni Tanıtım Broşürü” 19.12.2019 tarih ve 2563 sayılı Başkanlık Makamı Olur'u ile onaylanarak harcama birimlerine dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığın 2015-2019 Stratejik Planı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, “Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” ile “Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu”na uygun olarak hazırlanmış ve onaylanmıştır.

Kurumun iç kontrol sisteminin değerlendirilmesi sonucunda;

İç kontrol sisteminin ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenildiği ve desteklendiği,

Kurum Personelinin “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Ek 1’inde yer alan “Etik Sözleşmesini” imzaladığı ve bu sözleşmelerin personelin özlük dosyasında yer aldığı,

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği,

Stratejik planın idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlandığı,

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren 2019 yılı performans programının ve Kurum bütçesinin stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlandığı,

Kurumsal risk yönetim çalışmalarının yapıldığı,
Ön mali kontrol sisteminin, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulduğu,

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımlarının yapıldığı iş akış şemalarının çıkarıldığı

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmelerin idare faaliyet raporunda gösterildiği ve duyurulduğu,

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve varsa rapora ilişkin güncellemeler tamamlandıktan sonra uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunulduğu,

İç denetçi kadrosunun yeterli olduğu, sonucuna ulaşılmıştır.

İç Denetim;

2019 yılı iç denetim programı gereğince;

- “Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Araçlarının (IPA) Kullandırılmasına Yönelik Faaliyetler”in (DİGM) denetimi,

- 2018/5 sayılı Bakanlık Genelgesi gereğince, Bakanlık Birimleri ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlar tarafından sunulan hizmetlerin takip ve denetimi,

- 2018/4 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi gereğince, Genelgede yer alan hükümlerin Bakanlık Birimleri ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarımızda takip ve denetimi, gerçekleştirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Nihai Tüketiciye Elektrik Enerjisi Satışı Yapan Lisans Sahibi Tüzel Kişileri tarafından Tüketicilerden Tahsil Edilen ve Bakanlığın Bankadaki Hesaplarına Yatırılması Gereken Elektrik Enerjisi Fonunun (EEF), Bazı Şirketlerce Eksik Yatırılması ya da Hiç Yatırılmaması

Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişiler tarafından elektrik tüketim bedelleri üzerinden tahsil edilerek Bakanlık banka hesabına yatırılan ve bütçeye gelir kaydedilen mülga elektrik enerjisi fonu-EEF tutarlarının, tam olarak takip ve tahsil edilemediği görülmüştür.

Aşağıda açıklandığı üzere 2001 yılında EEF kaldırılmış ancak “sektör altyapı giderlerine katkı payı” olarak uygulanmaya devam edilmiştir.

7/3/1990 tarihinde “3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun”a eklenen; ek 1, ek 2, ek 3, ek 4, ek 5 ve ek 6’ncı maddeler ile Elektrik Enerjisi Fonu (EEF) oluşturularak; fonun kaynakları, yönetim, denetimi belirlenmiştir.

20/6/2001 tarih ve 4684 sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” un 8’inci maddesi ile 3096 sayılı Kanun’un anılan; ek 1-ek 6’ncı maddeleri yürürlükten kaldırılmış başka bir ifade ile elektrik enerjisi fonu kaldırılmış ve aynı Kanun’a 1/1/2002 tarihinde yürürlüğe giren Geçici 4’üncü madde eklenmiştir.

3096 sayılı Kanun’un bahse konu Geçici 4’üncü maddesinde;

“31.12.2001 tarihine kadar yürürlüğe girecek olan Elektrik Enerjisi Fonu Anlaşmaları uyarınca taahhüt edilen yükümlülükleri karşılamak üzere;

a) 28/5/1986 tarihli ve 3291 sayılı Kanunun **ek 2 nci maddesi gereğince tahsil olunan katkı payı tutarları,**

b) Tabii kaynakların ve tesislerin özelleştirilmesi veya işletme haklarının devrinden elde edilen gelirlerden Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek miktarda ayrılacak paylar,

c) Irat kaydedilen teminatlar ile şirketlere sağlanan hizmetler karşılığı elde edilen tahsilat,

d) Elektrik Enerjisi Fonundan kullandırılan kredilerin geri dönüşleri ile bu Fonun yükümlülüklerinden dolayı verilecek kredilerin geri dönüşleri,

e) Diğer gelirler,

(Değişik son paragraf: 14/7/2004-5217/11 md.) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı **Merkez Saymanlığı hesabına yatırılır ve bütçeye gelir kaydedilir.**

Bu maddede belirtilen gelirlerin takibi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin her türlü iş ve işlemler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde yürütülür.” denilerek 31/12/2001 tarihinden önce imzalanan Elektrik Enerjisi Fonu Anlaşmaları uyarınca taahhüt edilen yükümlülükleri karşılamak üzere;

3291 sayılı Kanunun ek 2'nci maddesi gereğince tahsil olunan katkı payı tutarlarının Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Merkez Saymanlığı hesabına yatırılacağı ve bütçeye gelir kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

3291 sayılı Kanun'un ek 2'nci maddesinde;

*“Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişilerin **sektör altyapı giderlerine katkı paylarını**, bunların enerji satış tarifelerinin % 10'unu geçmeyecek şekilde tesbite, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkilidir. (Ek cümleler: 9/7/2008-5784/13 md.) Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişilerin sektör altyapı giderlerine katkı payı, iletim, dağıtım ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedeller hariç olmak üzere belirlenir. Tedarikçiler bu bedeli faturalarında ayrıca gösterir ve tahakkuku takip eden ikinci ayın yirmisinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına intikal ettirirler. Organize sanayi bölgeleri tüzel kişilikleri, serbest tüketici olarak tedarikçilerden katılımcıları için temin ettikleri enerjiye ilişkin olarak ayrıca katkı payı yatırmaz.”*

denilerek mülga elektrik enerjisi fon katkı paylarının, sektör altyapı giderlerine katkı payı olarak tahsiline devam edileceği hükme bağlanmıştır. Anılan katkı payı 31/07/2003 tarihli Bakanlık oluru ile % 1 olarak tespit edilmiş ve halen bu oranda tahsil edilmektedir.

05/10/2006 tarih ve 26310 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Bazı Yönetmeliklerin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik” ile 1995 tarihli “Elektrik Enerjisi Fonu Yönetmeliği” yürürlükten kaldırılmıştır.

Ancak 4684 sayılı Kanun değişikliği ile yap işlet devret modeli ile tesis edilen doğalgaz ve hidroelektrik santral projelerinde, şirketler ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında imzalanan uygulama/imtiyaz sözleşmeleri ekinde yer alan Elektrik Enerjisi Fonu anlaşmalarından kaynaklı karşılıklı yükümlülüklerin devam etmesi nedeniyle, yeniden hazırlanan Yönetmelik, 16/09/2007 tarih ve 26645 sayılı Resmi Gazete’de “31/12/2001 Tarihinden Önce Yürürlüğe Giren Elektrik Enerjisi Fonu Anlaşmaları Uyarınca Taahhüt Edilen Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesine İlişkin Yönetmelik” adıyla yayımlanıp yürürlüğe girmiştir.

İlgili Yönetmelik'in "Hesap alacaklarının tahsili" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"... Mülga fon katkı payları elektrik enerjisinin satıldığı ay tahakkuk eder ve tahakkuku izleyen ikinci ayın 20'nci günü akşamına kadar Bakanlığın Bankadaki hesaplarına yatırılır ve takip eden iş günü bütçeye gelir yazılmak üzere Bakanlık merkez muhasebe biriminin hesaplarına aktarılır.

(2) Bankaca kredi geri ödemeleri ile ilgili yapılan tahsilat haftalık dönemler itibariyle muhasebe biriminin hesabına yatırılır; tahsilata ilişkin listelerin bir nüshası muhasebe birimine gönderilir. Mülga fon katkı payları ile kredi geri dönüşlerinin zamanında ödenmemesi halinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun'un gecikme zammı ile ilgili hükümleri uygulanır." hükümleri yer almaktadır.

3096 sayılı Kanun'un 4684 sayılı Kanun'la eklenen mezkur geçici 4'üncü maddesi ile mülga elektrik enerjisi fon gelirlerinin takibi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin her türlü iş ve işlemlerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yürütüleceği ifade edilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı cevabında;

"213 sayılı Vergi Usul Kanuna göre genel bütçeye gelir kaydedilen her türlü vergi, resim, harç anılan Kanun'un kapsamındadır. Yine aynı Kanun:

"İncelemeye yetkililer:

Madde 135 – (Değişik: 7/7/2011-KHK-646/4 md.)

Vergi incelemesi; Vergi Müfettişleri, Vergi Müfettiş Yardımcıları, ilin en büyük mal memuru veya vergi dairesi müdürleri tarafından yapılır.

Gelir İdaresi Başkanlığının merkez ve taşra teşkilatında müdür kadrolarında görev yapanlar her hal ve takdirde vergi inceleme yetkisini haizdir." hükmünü amirdir.

EEF Katkı Payı her ne kadar fon ismi ile anılsa da bilindiği üzere Fon ilga edilmiştir. Toplanan katkı payları da doğrudan genel bütçeye gelir kaydedilmektedir. Toplanan katkı paylarına ilişkin Bakanlığımızın herhangi bir harcama yetkisi bulunmamaktadır. Vergi Kanunu ve elektrik piyasası mevzuatının yukarıda ifade olunan hususları birlikte değerlendirildiğinde, ödemelere ilişkin vergi incelemelerinin ilgili vergi kurumlarınca yapılacağı anlaşılmaktadır. Bu itibarla Bakanlığımızın ön değerlendirmeleri VDK'ya gönderilmektedir. Kaldı ki önceki yıllara ilişkin de vergi müfettişlerince EEF Katkı Payı bazı mükellefler için Bakanlığımıza raporlamalar yapıldığı vakidir.

2019 takvim yılı içerisinde toplam 831.308.687 TL EEF ödemesi yapılmıştır. 2019 takvim yılında nihai tüketicilere elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişilerin EEF hesabına yatırdıkları katkı paylarının takibi amacıyla, 04.03.2020 tarihli yazımız ile nihai tüketicilere elektrik enerjisi satışı yapan piyasa katılımcılarının listesi ile nihai tüketicilere sattıkları kWh aktif enerji tahakkuk tutarlarını içeren aylık satış tabloları Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi'nden (EPIAŞ) talep edilmiş olup, EPIAŞ, 12.03.2020 tarihli yazısı ile talep edilen bilgileri Bakanlığımıza göndermiştir.

İncelemeler kısa sürede tamamlanarak yukarıda belirtilen usule uygun olarak kısa sürede VDK'ya gönderilecektir.” denilmektedir.

Yine Bakanlık cevabında;

“2017 ve 2018 yıllarında nihai tüketicilere elektrik enerjisi satışı yaptığı EPIAŞ verilerinden tespit edilen tüm tüzel kişiler incelemeye konu edilmiştir.

Bu kapsamda; toplamda 245 şirketin ilgili dönemde satış faaliyeti gerçekleştirdiği görülmüştür. Buna mukabil, ilgili dönemlerde bazı şirketlerin (83 adet şirket) satış faaliyeti göstermesine rağmen banka ekstrelerinde bahse konu şirketler adına bir fon ödemesi bulunmadığı, bazı şirketlerin fon ödemelerini gecikmeli-düzensiz olarak yaptıkları, bazı şirketlerin ise aynı faaliyeti gösteren benzer şirketlere nazaran daha düşük oranlarda fon ödemesi gerçekleştirdiği hususları ile karşılaşılmıştır.

Bu kapsamda, tespit edilen bu hususlar, şirketlerin nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yaptığı tüm hesap dönemi işlemlerinin elektrik enerjisi fonu yönünden incelenmesi, yatırılmayan, eksik veya geç yatırılan tutarların tespit edilerek, uygulanması gereken gecikme zamları da dahil olmak üzere tahsilatının yapılabilmesi ve gerekli işlemlerin tesis edilmesi için 06.01.2020 tarih ve 255 sayılı yazımız ile Vergi Denetim Kurulu Başkanlığına iletilmiştir." denilmektedir.

Bakanlık cevabının gönderilmesinden sonra 2019 yılı için benzer çalışmanın Bakanlıkça tamamlandığı ve VDK'ya gönderilmek üzere yapılan tespitlerde; 2019 yılında 171 Şirketin satış faaliyeti gerçekleştirdiği;

- 37 Şirketin Bakanlık Banka hesabına hiç fon ödemesi yapmadığı,
- 7 Şirketin satış tutarlarına kıyasen eksik ödeme yaptığı,
- Kalan 127 Şirketin fon ödemelerinde sorun olmadığı, bildirilmiştir.

3096 sayılı Kanun'un anılan Geçici 4'üncü maddesinde,

“Bu maddede belirtilen gelirlerin takibi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin her türlü iş ve işlemler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde yürütülür.” denilmekte ise de “EEF Elektrik Enerjisi Fonu - Sektör Altyapı Giderlerine Katkı Payı” nın Şirketlerce

ödenmemesi durumunda, vergi vb. yükümlülük niteliğinde olduğundan bahisle VDK'ya durum bildirilmektedir. Yine bu sebeple Şirketlerin Bakanlığa ödeyeceği EEF tutarları Bakanlıkça tam olarak tespit edilememekte ancak hiç ödeme yapmayan veya toplam satış tutarlarına göre eksik ödeme yaptığı anlaşılan Şirketler belirlenerek konu yazı ile VDK'ya bildirilmektedir.

Ancak bu aşamadan sonra, Vergi Denetim Kurulunun EEF'i hiç yatırmayan veya eksik yatıran Şirketlere yönelik yaptığı işlemlerle ilgili Bakanlığın bilgisi olmamaktadır. Bu nedenle Bakanlığın yazısı üzerine, Vergi Denetim Kurulunca yapılan işlemlerle ilgili Bakanlığa bilgi verilmesine yönelik bir düzenleme yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: 920 Gider Taahhütleri ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması

Alım süreci tamamlanarak yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen gider taahhütleri bedellerinin Gider Taahhüt Hesaplarında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin Taahhüt Hesaplarının düzenlendiği 471-476'ncı maddelerinde ayrıntılı bir şekilde yapılmış olan düzenlemeye göre, ihale yöntemleriyle ve/veya doğrudan temin ile işlemleri tamamlanarak sözleşmeye bağlanan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin ilgili kayıtlar yanında sözleşme bedelleri üzerinden 920 Gider Taahhütleri ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarında takip edilmesi ve girişilen bu gider taahhütlerinin ait her türlü bilginin taahhüt kartlarına kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Bakanlık hizmet birimleri tarafından gerek 2019 yılı içerisinde gerek ise daha önceki yıllarda ihale ya da doğrudan temin ile alım işlemleri gerçekleştirilmek suretiyle sözleşmeye bağlanan ve ödemeleri 2019 yılında devam eden mal ve hizmet alımlarının ilgili taahhüt hesaplarına alınmadığı ve söz konusu bu gider taahhütleri için taahhüt kartı düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Bakanlık tarafından bulgu konusu hususa itiraz edilmemiş ve 920 Gider Taahhütleri ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarının sehven kullanılmadığı ve müteakip uygulanmalarda söz konusu hesapların kullanılması suretiyle işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, sözleşmeye bağlanmak suretiyle girişilen taahhütlerinin 920 ve 921 numaralı hesapların kullanılması suretiyle muhasebeleştirilmesi ve düzenlenecek olan taahhüt kartlarına kaydedilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 3: 260 Haklar Hesabı ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının Kullanılmaması

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı ile Enerji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan bazı gayri maddi hak alımlarının; 630 Giderler Hesabına kaydedilmek suretiyle doğrudan giderleştirildiği; 260 Haklar Hesabı ve (dolayısıyla yıl sonunda) 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin; 260 Haklar Hesabına ilişkin “*Hesabın niteliği*” başlıklı 194'üncü ve “*Hesabın işleyişi*” başlıklı 195'inci maddeleri ile, 268 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabına ilişkin “*Hesabın niteliği*” başlıklı 202'nci ve “*Hesabın işleyişi*” başlıklı 203'üncü maddelerindeki düzenlemelere göre, gayrimaddi hak alımlarının 630 Giderler Hesabına kaydedilmek suretiyle doğrudan giderleştirilmesi yerine 260 Haklar Hesabına kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirilmesi ve yıl sonunda da 260 Haklar Hesabında kayıtlı olan haklar için 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanılması suretiyle (Muhasebat Genel Müdürlüğü 47 sıra No.lu Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliğine göre %100 oranında) amortisman ayrılması gerekmektedir.

Bakanlık cevabında özetle; gayri maddi hak alımlarının 260 haklar hesabı ile 268 birikmiş amortismanlar hesabı yerine 630 giderler hesabında takip edilmesinin hatalı olduğu kabul edilmiş olmakla birlikte bulgu konusu muhasebe kayıtlarının Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Merkez Saymanlığı tarafından yapılmasının gerektiği, tahakkuk birimlerinin söz konusu muhasebe kayıtlarını yapmasına Muhasebat Harcama Yönetim Sistemi (MYS) tarafından izin verilmediği belirtilmiş ve müteakip uygulamalarda gayri maddi hak alımlarının 630 giderler hesabı yerine 260 haklar hesabı ile 268 birikmiş amortismanlar hesabında takip edileceği belirtilmiştir.

Bakanlık tarafından Bulgu konusu hususa itiraz edilmemiş olmakla birlikte Bulgu konusu hususlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmaması hususunda MYS den kaynaklanan problemlerin de olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda, MYS de gerekli revizyonun yapılması suretiyle muhasebe kayıtlarının sürecin başında tahakkuk birimleri tarafından yapılmasının sağlanması ya da bunun mümkün olmaması halinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Merkez Saymanlığı tarafından gerekli muhasebe kayıtlarının yapıp yapılmadığının kontrol edilmesine yönelik bir kontrol mekanizmasının hayata geçirilmesi yönünde çalışma yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Sonuç olarak, gayri maddi hak alımlarının, ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda, 630 Giderler Hesabı yerine 260 Haklar Hesabı ile 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabında takip edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

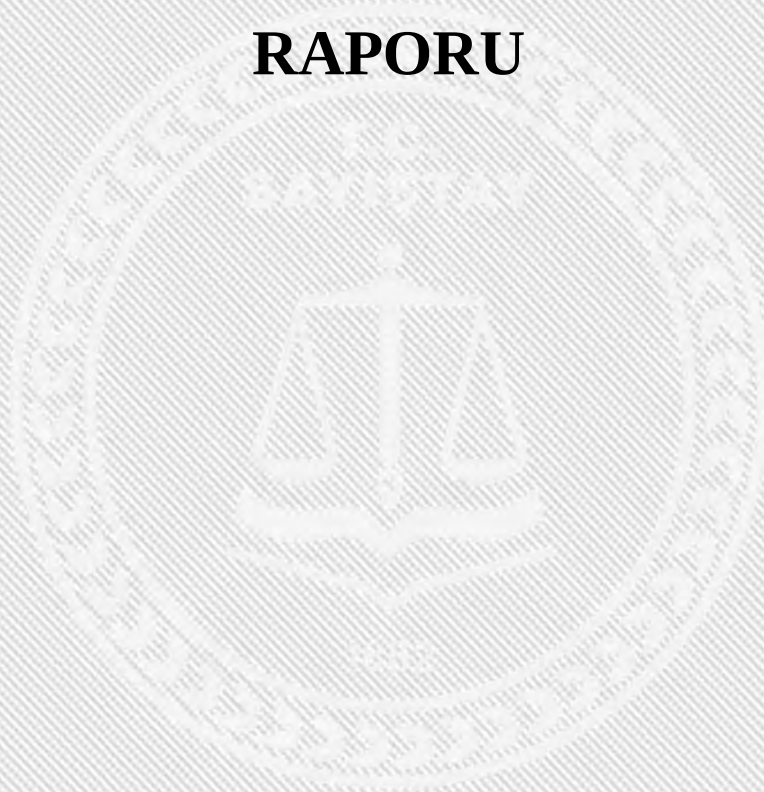
8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İdari Para Cezalarına İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu kapatılan MİGEM'e ilişkin bir bulgudur. MİGEM Bakanlık bünyesinde Genel Müdürlük iken kapatılmış ve yine kapatılan Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ile birleştirilerek MAPEG adıyla özel bütçeli Kurum haline getirilmiştir. 2018 yılı Raporuna ilişkin Kurum cevabında konuya ilişkin çalışmaların yapılmakta olduğu belirtilmektedir.
Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Kurumsal İnternet Sitelerinde Yayımlamak Zorunda Oldukları Bilgilerin TEDAŞ Tarafından Tamamlattırılmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Konuyla ilgili daha özenli davranılmaktadır.

Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Yıllık Periyodik Denetimlerinin TEDAŞ Tarafından Yerine Getirilmemesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Konuyla ilgili Bakanlıkça daha dikkatli davranılmakla beraber, denetimlerin tam olarak yapılmasına yönelik personel yetersizlikleri ortaya çıkabilmektedir.
Elektrik Enerjisi Fonu Katkı Payları Tutarlarının Bakanlıkça Kontrol ve Denetiminin Yapılmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Konu 2019 yılında da Bulgu haline getirilmiştir. Bakanlık tarafından EEF'in tahsil ve takibine yönelik mevzuattaki düzenlemelerin yetersiz olduğu bu nedenle aksamaların devam ettiği değerlendirilmektedir.
Ön Mali Kontrole Tabi Ödemelerin Strateji Başkanlığı İç Kontrol Dairesinin Kontrolünden Geçmeden Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Konuyla ilgili görevliler, mevzuat açısından açık olan bu hususta daha dikkatli davranmaktadırlar.

Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı Kayıtlarının (Maden Ruhsatı Teminatları) Gerçek Tutarları Gösterecek Şekilde Güncellenmemesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu kapatılan ve MAPEG adıyla özel bütçeli Kurum haline getirilen MİGEM'e ilişkin bir bulgudur. Konuyla ilgili işlem yoğunluğu nedeniyle kısa sürede çözümü sağlanamamıştır. Kurumun 2019 denetiminde görevli Denetçiler tarafından konu takip edilmiştir. Çalışmaların 2020 yılı denetiminde tamamlanması öngörülmektedir.
--	------	-------------------------------	---

**ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI
2019 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU**



İÇİNDEKİLER

1. ÖZET	22
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	23
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	23
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	23
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	24
6. DENETİM BULGULARI	24

1. ÖZET

Bu rapor, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2019 yılı Performans Programı,
- 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Gerçekleştirilen performans denetimi sonucunda; Bakanlığın, performans yönetimi sistemini ilgili mevzuat hükümlerine ve iç kontrol sistemi ilkelerine uygun şekilde oluşturduğu ve belirlemiş olduğu hedeflere ilişkin gerçekleştirmeleri ölçtüğü tespit edilmiştir. Bakanlık tarafından stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporu hazırlanmıştır.

Yapılan incelemede Bakanlığın 2015-2019 dönemi Stratejik Planının Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda öngörülen formata uygun düzenlendiği ve Stratejik Planını zamanında hazırlanarak, mevzuata uygun şekilde yayımlandığı, Stratejik Plan hazırlanırken amaçların üst politika belgelerine uygun şekilde belirlendiği, hedeflerin de bu amaçları gerçekleştirecek şekilde tespit edildiği ve aynı zamanda amaç ve hedefler ile stratejik hedeflere ilişkin göstergelerin ölçülebilir ve iyi tanımlanmış olduğu değerlendirilmiştir.

Bakanlığın 2019 yılı Performans Programı incelendiğinde; programın zamanında ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yayımlandığı, belirlenen performans hedeflerinin ölçülebilir, iyi tanımlanmış ve stratejik amaçlarla ilgili olduğu görülmüştür.

Bakanlığın 2019 yılı Faaliyet Raporu değerlendirildiğinde; Raporun zamanında ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yayımlandığı, Performans Programı ile ilgisinin kurulduğu görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2019 yılı Performans Programı ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2019 yılı performans denetimi kapsamında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2019 yılı Performans Programı ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda Bakanlığın 2015–2019 dönemine ait Stratejik Planını zamanında hazırlayarak, mevzuata uygun şekilde yayımladığı görülmüştür. Bakanlık, misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere 8 tema üzerine oturtulmuş 16 amaç, bu amaçların altında 61 hedef ve bu hedeflere yönelik 169 performans göstergesi belirlemiştir. Stratejik Plan hazırlanırken amaçlar üst politika belgelerine uygun şekilde belirlenmiştir. Hedeflerin de bu amaçları gerçekleştirecek şekilde tespit edildiği, amaç ve hedefler ile stratejik hedeflere ilişkin göstergelerin ölçülebilir ve iyi tanımlanmış olduğu değerlendirilmiştir.

Bakanlığın 2019 yılı Performans Programı değerlendirildiğinde; Performans Programının zamanında ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yayımlandığı ve Programda yer alan amaçlara yönelik olarak belirlenmiş olan hedef ve göstergelerin ölçülebilir ve iyi tanımlanmış olduğu tespit edilmiştir.

Bakanlığın 2019 yılı Faaliyet Raporu değerlendirildiğinde; Raporun zamanında yayımlandığı, içerik olarak ilgili mevzuat hükümlerine uygun olduğu ve Performans Programı ile ilgisinin kurulduğu görülmüştür.

Bakanlığın seçilen performans göstergelerine ilişkin faaliyet sonuçlarını ölçmek amacıyla kullandığı veri kayıt sisteminin performansı ölçme ve raporlama amacına uygun olduğu ve sunulan verinin güvenilir olduğu değerlendirilmiştir.

6. DENETİM BULGULARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>